

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 27. svečana 1931. Na svinjski sejm je bilo pripeljanih 150 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 195 do 200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 350 Din, 5—7 mesecev stari 400 do 500 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 600 Din, 1 leto stari 750 do 900 Din, 1 kg žive teže 8 do 9 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 12 Din. Prodanih je bilo 79 svinj.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 24. svečana 1931. Prignanih je bilo 13 konj, 13 bikov, 200 volov, 284 krav in 8 telet, skupaj 513 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 8.50 Din, poldebili voli od 6 do 6.75 Din, plemenski voli od 5.25 do 6.50 Din, biki za klanje od 6.75 do 7.50 Din, klavne krave debele od 5 do 6.25 Din, plemenske krave od 4.50 do 4.75 Din, krave za klobasarje od 2.50 do 3.25 Din, molzne krave od 4.50 do 5.50 Din, breje krave od 4.50 do 5.50 Din, mlada živina od 6.25 do 8 Din. Prodanih je bilo 224 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 11 komadov, v Italijo nič.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1. vrste 1 kg 18 do 20 Din, volovsko meso 2. vrste 14 do 16 Din, meso od bikov, krav, telic 8 do 12 Din, telečje meso 1. vrste 22 do 30 Din, telečje meso 2. vrste 12 do 20 Din, svinjsko meso sveže 10 do 22 Din.

*

Od lahkomiselnega reveža do plemenitega bogataša.

Pred kratkem je umrl v Londonu lord Langford, ki je zapustil svoj naslov in premoženje nečaku C. W. Rowleju, ki je nastopal v avstralskem mestu Melbourne kot pevec.

Novopečeni angleški lord (bogataš) se je vedno rad kazal v ulogah pevca. Tekom 20 let je izvrševal danes srečni Rowley bogznaj koliko poklicev. Bil je natak, prodajalec oranž in nočni čuvaj pri banki v avstralskem glavnem mestu Sydney.

Rowley je zapustil Angleško v starosti 22 let in se je podal v Avstralijo, da bi se posvetil tamkaj živinoreji. Oh

Našim naročnikom!

Naše upravnništvo je z delom skoraj gotovo. Naslovi bodo prihodnji teden vsi novi. Prosimo naročnike prav lepo in resno, da nam natanko pišejo, če bi pri njihovem listu ne bilo kaj prav. Pišejo naj: 1. Če so list plačali, pa ga ne dobijo, kdaj so plačali in koliko? 2. Če je na naslovu kaka pomota, naj nam takoj pišejo, da jo popravimo, ker sama od sebe se nobena pomota ne bo odpravila. 3. Ako kdo dobi po pomoti dva izvoda, naj nam takoj vrne nepravilni izvod in nanj napiše: Dobivam dva. Kdor ne bo upošteval teh naših prošelj, bo sam kriv, ako ne bo dobival našega lista v redu.

Upravnništvo »Slov. Gospodarja«.

izbruhu svetovne vojne je moral vstopiti v angleško vojsko in se je boril z avstralskimi četami na polutoku Galipoli. Vedno ga je spremljala občudovanja vredna sreča. Od cele čete je ostal on edini pri življenju. V zadnjem vojnem letu se je mudil s svojim polkom v Egiptu. V neki noči ga je napadel v mestu Aleksandrija nek prenapetež z bodalom, ki se je odbilo na kovinasti kolajni, katero so pripeli v znak hrabrosti lahkomiselnemu Angležu na prsa pred dobro uro.

V denarnih zadevah je spremljala Rowleya neprestano smola. Nikdar se ni mogel dokopati do kakega imetja in je živel kakor potepuh. Po vojni je bil v vrstah angleških čet, ki so bile zasedle nemško ozemlje ob reki Reni. V nemškem mestu Wiesbaden se je seznanil z gledališkimi umetniki, ki so odkrili v njem pevski talent.

Iz Nemčije se je vrnil na Angleško, kjer se je poročil, a se je pustil kmalu ločiti in se je preselil v Kanado. V Ameriki se je podal kot divji lovec za lisicami in severnimi medvedi. Kot lo-

vec si je ziomil nogo in si je moral izbrati drug poklic. V mestu Winnipeg je nastopal kot pevec. Na parniku je zabaval kot natak, najbolj izbrane goste s prepevanjem umetnih pesmi in skladb.

Iz Amerike je romal zopet v Avstralijo, kjer je bil rudar, potepuh in nočni čuvaj. Lepega dne se je seznanil z guvernerjem Avstralije, Tom. Bridges, ki je bil prijatelj njegovega strica, lorda Langforda. Pod njegovim uplivom se je posvetil petju, dokler ga ni napravila dedščina umrlega strica za plemenitega angleškega milijonarja.

*

KNJIŽNIČARSKI TEČAJ.

Prosvetna zveza v Mariboru priredi v torek, 10. marca, knjižničarski tečaj v Mariboru. Tečaj se vrši v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Začenja se ob 10. uri predpoldne ter traja do 5. ure popoldne. Predavali bodo samo preizkušeni prosvetni delavci, predavanja ne bodo suhoparno naučna, marveč praktično poučna. Pridite, knjižničarji in knjižničarke, odnosno takšni, ki se hočete izvežbati za to velevažno službo v naših prosvetnih organizacijah! Nobenemu ne bo žal, ki se bo tečaja udeležil!

Sv. Jurij v Slov. gor. Oder je oživel in pesem se je zbudila. Saj je še zdrava mladost pri nas. Krekove »Tri sestre« so igrali dne 15. februarja, pa dobro igrali. A tudi gledat so prišli, pa še veliko jih je prišlo. To je veselje; za društveno blagajno najprej, a meni je še drugo po glavi šlo: naše ljudstvo ima smisel za prosveto, za veselje duha in krepost srca. Samo se je že priborilo svobodno in veselo v svojem prosvetnem društvu visoko do omike in še zna pot naprej, prav nič ne potrebuje česa drugega, tujega in vsilje-

Januš Golec: 7

Guzaj.

10

Vse je imelo uprt pogled na razburljivi prizor na hribu, že se je zadril iz polnega obupanega grla sejmar na sredini sejmskega dirindaja, da mu je izmaknil lopov denar, ko ga je našteval na roko za vole prodajalcu. Hrvaški prekupci, židje in Nemci so zagnali pri krčmarskih barakah jerihonski krik, da so obdani od vseh strani od najbolj drznih uzmovičev, ki so par že okradli s spretnim preparanejm žepa na telovniku in z izmaknjenjem listnice, drugim so kar očito iztrgali denar iz rok, ko so pokali z njim pri likofu iz roke v roko po stari barantarski navadi. Vpitje prav na vrhu sejmišča, srditi dirindaj na sredini, obup pri barakah in kateri žandar, četudi so bili kar trije navzoči, bi naj pogodil v babilonski zmedji pravega uzmoviča ter roparja. Splošna ne-

zaupnost ter preplašenost sta prevzeli tako sejmarje, da so se začeli poštenjaki ter znanci med seboj otipavati s palicami in si predbacivati tatvino. In ravno v tem splošnem kričanju, porivanju, zmerjanju, preklinjanju, ruvanju ter tepežu je bilo resničnim tolovajem malenkost, da so jo potegnili skoro neopaženo navzdol prot Št. Petru in Bizeljskem ter raznesli kot prvi po dolini, kaj strašnega se je zgodilo danes proti poldne na do- slej poštenem svetogorskem sejmišču.

Ljudje na Sv. gorah, ki še niso bili prodali živine, so po teh obupnih prizorih bežali s prigonom navzdol vsak na svoj dom. Okradeni in oropani so robantili naprej in zahtevali izsleditev krivcev od žandarjev, ki so obljubili vse, a so bili prave ničle v primeri z Guzajevo organizacijo. Tako klaverno še menda ni bil zaključen nobeden svetogorski sejm, kakor po prvem in zadnjem obisku guzajcev 7. septembra.

Guzaj in nekaj njegovih tovarišev so bili pri polni mizi vsi ogorčeni nad čisto novim tolovajskim pojavom na Gori, so pili ter plačali in se

Vsak mesec

Din 13-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezaunimiv zvezek

po Din 13-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška 5

nega. — Naš pevski zbor se je predstavil s temeljito pripravljenimi pesmicami; bo le res, da se »slavčiki« znova bude.

Raskrižje. V zavou sv. Janeza Nek. smo ustanovili nov tamburaški zbor, ki tvori društvo malih dečkov, kateri obiskujejo 4. in 5. razred osnovne šole. Bog daj dober napredek v vsakem oziru!

Središče ob Dravi. Ne pozabite si ogledati v Društvenem domu razstave o higijeni in o negi otroka! Tudi sosedje iz Ormoža, Sv. Miklavža, Sv. Bolfenka itd. boste gotovo imeli opravka v Središču, če pa drugega nimate, se splača pot, če greste tja in si ogledate razstavo. Žene, dekleta, ali se udeležujete tečaja?

Oplotnica. Naše Katoliško prosvetno društvo se pridno giblje; zadnjo pustno nedeljo je uprizorilo veselo igro »Rodoljub iz Amerike«, ki je prav dobro izpadla, sedaj pa pripravljajo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«. Tudi naša knjižnica lepo deluje pod vodstvom našega delavnega knjižničarja Tončka Oblonška.

Vojnik. Slomškova proslava se je pri nas vršila v nedeljo dne 15. svečana. Zbralo se je precej ljudi v posojilniški dvorani popoldne po večernicah, kjer je tovariš Kos najpoprej deklamiral Pregljevo pesem o Slomšku, potem pa je pevski zbor zapel pesem »Vesolja doma«. Vršila se je nato kratka otroška igrice, nakar nam je bogoslovni profesor g. dr. Jeraj orisal Slomška kot organizatorja, pesnika in rodoljuba. Zopet je pevski zbor zapel dve Slomškovi pesmi in slavnost se je končala. Kaj pomeni Slomšek za naš narod, tega bi se moral globoko zavedati vsak Slovenec.

*

Pisma iz Rusije.

Našim kmetom v pouk.

Zalostne razmere v Rusiji nam opisujejo tudi pisma, ki od tamkaj prihajajo v našo državo. Tu priobčujemo le nekaj pisem, ki so jih prejeli kazaki iz svojih rodnih krajev ob reki Kuban na severnem Kavkazu. Kazaki so bili jako zvesti carju, zato jih boljševiki hudo preganjajo kot svoje najbolj nevarne nasprotnike. Prvo pismo, katero navajamo, so pisali starši svojemu sinu kazaku v Jugoslaviji meseca decembra 1930. Glasi se:

Prvo pismo.

... »Novic je pri nas mnogo in mnogo, a ne smemo jih pisati. Do zdaj smo še živeli, a za zdravje ne sprašuj! Letina je bila tukaj srednja; posejanega je bilo malo, skoraj vsa zemlja je bila prazna, ker pri nas se dela kolhoz (skupno gospodarstvo). Pomladi so nam vzeli semena in, kdor ni hotel iti v kolhoz, so mu vzeli konje, ves inventar in niso pustili, da bi kaj sejal. Tako je ostala skoraj vsa stepla (ravnina) neobsejana. A zdaj so vsem, ki niso v kolhovu, naložili, da morajo dati dosti zrna. Vzamejo jim vse gospodarstvo in gospodarje same zaprejo v ječo. Izganjajo jih iz domov ter jih pošiljajo v mrzle kraje, kjer je silni mraz. Pri nas sedaj kmete zelo preganjajo. Mnogo je takih, ki so zapustili svoje domove in se razpršili na vse strani. Narod je razdeljen v bednjake, srednjake in kulake (velike kmete). Kulakov, ki so imeli po 6 in 7 konj, ni več, zato je pri nas zdaj revščina in jako hudo. Tvoj boter Pavel B... je že 7 mesecev v ječi, pa nihče ne ve, zakaj...«

Iz tega pisma se jasno vidi, da komunisti hočejo ob Kubanu uničiti vse boljše kmete. Zato jih zapirajo, gonijo v izgnanstvo in koncentracijske taborne ter jim jemljejo vso lastnino. Takih koncentracijskih taborov je v Rusiji že na desetine. Število kmetov v njih dosega že število 400.000 in z vsakim dnem raste, ker boljševiki smatrajo kmete za »socialno nevaren element«. Kmečki begunci, ki so zbežali zadnji čas čez rusko-poljsko mejo, pripovedujejo o življenju v teh taborih. V porečju Severne Dvine pri mestu Kotlas je taborišče, kjer je začasno zbranih približno 10.000 kmetov. Čakajo, da jih prepeljejo v druge kraje. Velik koncentracijski tabor je v lesovih pod vasjo Makarika na Severni Dvini. Tam se nahaja sedaj okrog 30.000 ljudi v 275 barakah, ki so bile v naglici narejene iz desk in hlodov. Ti kmetje sekajo in obdelavajo les v velikih gozdih. Za časa dela v gozdu dobi vsak na dan 600 gramov kruha, 30 gramov ka-

še, 6 gramov sladkorja in 75 gramov suhe ribe. To je vse in tudi plača za delo, ker druge plače ne dobijo. Oni kmetje, ki iz raznih vzrokov ostajajo v taboru in ne hodijo na delo, dobijo le polovico teh jedil. Velik tabor je tudi poleg Solvičegodska, kjer je okrog 50.000 izgnanih kmetov. V taboru poleg Velikega Ustjuga jih je 70.000 in v Luzi 15.000. A koliko jih je še v taborih v Sibiriji in na Soloveckih otokih!

Drugo pismo.

Iz drugega pisma, katero je pisal odrasli sin svojemu očetu kazaku v naši državi dne 12. decembra 1930, priobčujemo to-le: »Ukradli so mi dva vola in kravo. Tudi soseda Makova je bila okradena. Cel mesec sva skupaj iskala, a nič nisva našla. Voli so vredni 500 rubljev, krava pa 200 in še več. Novi čevlji stanejo 150 rubljev. Naložili so mi, da moram dati državi 13 pudov koruze (t. j. 208 kg), 15 pudov solnčnic, 10 pudov ajde, 3 pude prosa, 170 pudov krompirja in 30 pudov sena. — Pud je 16 kg naše teže. — Šel sem k občini in potožil svojo nesrečo, da bi mi kaj odpustili radi tega, a odpustili so mi le proso in ajdo. Kako bodem za naprej delal, ne vem. Tukaj okrog vse propada.«

Iz tega pisma spoznamo, da je varnost v sovjetski državi zelo mala, ker so kar tri goveda ukradli enemu posestniku. Morda so jih pa državni organi sami ukradli? Strašno je tudi to, da boljševiki zahtevajo tako silne davke od kmetov. V takih razmerah kmet res ne more shajati, zato ni čudno, da vse propada.

Tretje pismo.

Tretje pismo, iz katerega priobčujemo par besed, je bilo spisano meseca avgusta 1930 ob reki Kuban: »Vse naše gospodarstvo je konfiscirano in izročeno kolhovu. Ozimnega žita smo imeli 7 desetin; vse so nam vzeli. Zdaj nimamo ne kruha, ne denarja. Goli in bosji smo. Živeti hočemo, a ne dajo nam živeti.«

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodiljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mično zgodbica za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

proti večeru mirno in brez kakega osumljenja razšli v odljudene kraje, odkoder so se bili natepli med poštene sejmarje.

Lipšinetovega Antoniča je pridržal Guzaj še pri sebi pri Mesarju. Zaupal mu je, kaj ga je doletelo v Podsredi in kako je sklenil, da se bo osvetil. On naj spi nocoj v Št. Petru. Jutri se naj vrača skozi Podsredo. Oglasi se naj na onem prokletu ponosnem županstvu s tem le pismom in priloženim denarjem. Pismo je bilo v nemščini in se je glasilo v slovenskem prevodu tako-le:

»Slavno občinsko predstojništvo
v Podsredi!

Podpisani trgovec s kožuhovino v Leobnu na Gornjem Štajerskem prosi slavno predstojništvo, naj blagovoli razglasiti dve nedelji zapored po glavni službi božji, da kupim žive mačke v trgu in iz okolice po 1.50 gld. komad. Prodajalci naj blagovoli živali zapreti v hlev, pri Podreberšeku, v krčmi nasproti prangerju v Podsredi. Odpeljal in plačal bom takoj vsako množino glede

kožuhovine znamenitih podsrečkih mačk v pondeljek zvečer po drugem preklicu. Prilagam denar za razglasitev v dobri nadi, da bo dovolj! Donašalec prošnje je moj zaupnik ter poverjenik, katerega dobro poznam ter mu zaupam izza dosedajnih tozadevnih kupčij.

V Leobnu, dne 4. septembra.

Mihael Walzinger l. r.,
trgovec s kožuhovino.

Podsrečki župan je prečital pisanje enkrat, dvakrat, zmajeval je z glavo, verjeti je moral, ker je bila priložena lepa nagrada za razglašenje, pisava lepo razločna in še povrh gotovo od bogatega nemškega trgovca. Bogznaj s čim vsem ljudje danes trgujejo. Mačkijih mrcin je po trgu ter po okolici več nego dovolj in zakaj bi siromašnejši svet nekaj ne zaslužil na tako brzo ter lahko roko. Obljubil je Lipšinetu, da se bo zgodilo po gospodovi želji in sta se razšla brez nadaljnjih pomislekov in povpraševanj. Antonič je še stopil v gostilno k Podreberšeku, kateremu je raztol-